

Prvým filmom druhej série DVD edície zo 60. rokov bude snímka *Skalní v ofsajde*

Už v piatok 25. septembra 2009 vyjde na DVD prvý titul z edície Slovenský film 60. rokov – II, ktorú pripravili na tohtoročnú jeseň Slovenský filmový ústav (SFÚ) v spolupráci s vydavateľstvom Petit Press a s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR. Otváracím titulom bude divácky mimoriadne obľúbená snímka *Skalní v ofsajde* režiséra Jána Lacka. DVD si bude možné zakúpiť ako súčasť denníka SME v novinových stánkoch za 3,29 EUR.

Film *Skalní v ofsajde* je štvrtým hraným filmom režiséra Jána Lacka, ktorý debutoval v hranom filme v roku 1958 úspešnými komédiami *Statočný zlodej* a *Šťastie príde v nedeľu*. Snímku *Skalní v ofsajde* nakrútil podľa scenára Maximiliána Nitru, ktorý vznikol na motívy humoristického románu spisovateľa Jána Bodeneka *Katastrofa*. Za kamerou filmu stál Václav Richter, pre ktorého boli *Skalní v ofsajde* debutom v dlhometrážnom hranom filme.

Podobne ako vo filme *Šťastie príde v nedeľu* aj v snímke *Skalní v ofsajde* sú hrdinami príbehu traja priatelia. Tentoraz ide o trojicu futbalových nadšencov, ktorí v snahe dostať sa za každú cenu a cez všetky prekážky na medzinárodný futbalový zápas s Brazíliou neváhajú využiť rôzne úskoky a triky. Scenáristická aj režijná koncepcia filmu vychádzajú zo žánru situačnej veselohry a aj vďaka výborným hereckým výkonom Františka Dibarboru, Arnošta Garlatyho a Antona Mrvečku je film plný nápaditého humoru, situačných gagov, vtipných scén a dialógov. Jednu z mála ženských rolí vo filme stvárnila Mária Kráľovičová, ktorá svojou postavou pani Sekáčovej v komédii *Skalní v ofsajde* ospravedlňuje slovenskú kinematografiu za jej neschopnosť doceniť ženské hrdinky a ich predstaviteľky. O režisérovi filmu Jánovi Lackovi hovorí, že bol „prvý režisér a na dlhé desaťročia jediný, ktorý vo mne postrehol komediálne vlohy. Dovtedy som hrala buď naivky alebo tragické postavy. Zato som mu vďačná“. Podľa nej „komédie vždy boli soľou života“ a pokračuje, že „v 60. rokoch sa zdalo, že *Skalní v ofsajde* sú len ľahkou, nezávadnou komédiou s populárnymi hercami. Dnes, z odstupu, s čoraz páčivejšou otázkou foteľového športu pred televízorom, narastajúcej sebeckosti sústredenej na vlastné záujmy a koníčky, rodinnej nekomunikatívnej, ako aj bezduchej vulgárnosti hollywoodskych vzorov, sa mi vidia dokonca o to naliehavejšími“.

Tvorcovia film nakrútili v rekordnom čase za 47 filmovacích dní a celkové náklady dosiahli cca 2 milióny Kčs. Futbalové scény sa nakrúcali prevažne na štadióne Slovanu v Bratislave a komparz tvorili študenti a dôchodcovia. Vo filme sa objavili aj autentické dokumentárne zábery z medzinárodného futbalového stretnutia medzi Brazíliou a Československom v Prahe a zo slovenských dokumentárnych filmov *Stredoeurópsky pohár 1955* (r. Š. Uher, 1955) a *Československo a Slobodné Írsko* (r. Š. Orth, 1959). Vydanie filmu na DVD je výborná príležitosť opäť sa k nemu vrátiť, a to v kvalitnom technickom prevedení. Aj podľa Márie Kráľovičovej je projekt digitalizácie zlatého fondu slovenskej kinematografie významným krokom vpred. Hovorí, že „vďaka bohu za hocakú podobu archivácie a šírenia umenia našich režisérov, scenáristov, kameramanov, strihačov či hercov minulosti. Ved' bez toho by ostali len prázdny menami kdesi na stránkach odborných publikácií“.

SKALNÍ V OFSAJDE (1960)

Réžia: Ján Lacko • Námet: Ján Bodenek (román Katastrofa) • Scenár: Maximilián Nitra • Kamera: Václav Richter • Hudba: Jaromír Dlouhý • Strih: Maximilián Remeň • Zvuk: Ondrej Polomský • Architekt: Rudolf Kováč • Kostýmy: Milena Navrátilová (Milena Doskočová) • Vedúci výroby: Karol Bakoš • Hrajú: František Dibarbora, Arnošt Garlaty, Anton Mrvečka, Mária Kráľovičová, Eva Podbehlá, Marián Kleis ml., Ľubica Nitrová, Štefan Kvietik, Emil Horváth st., Marián Kleis st., Hana Grissová, Jozef Dóczy, Tibor Bogdan, Oľga Vronská, Ján Klimo, Arnošt Šebesta, Rudolf Velický, Ľudovít Reiter, Gejza Sedlák a ďalší • Minutáž: 84 min. • Distribučná premiéra: 3. 3. 1961

DVD edícia Slovenský film 60. rokov – II nadväzuje na edíciu Slovenský film 60. rokov – I z minulého roka. Obe reflektujú obdobie, ktoré patrí v našich dejinách k najvýznamnejším. Tvoria ju základné diela slovenskej kinematografie: *Skalní v ofsajde* Jána Lacka, *Kým sa skončí táto noc* Petra Solana, *Šerif za mrežami* Dimitrija Plichtu, *Zvony pre bosých* Stanislava Barabáša, *Majster kat* Paľa Bielika, *Panna zázračnica* Štefana Uhra, *Živý bič* Martina Ťapáka, *Tri dcéry* Štefana Uhra, *Zmluva s diablom* Jozefa Zachara a *Vtáčkovia, siroty a blázni* Juraja Jakubiska. Okrem filmu záujemcovia na DVD nájdu aj bonusy, medzi nimi informácie o filme, ohlasy z tlače, profily tvorcov a fotogalériu. Titulky a menu majú DVD slovenské a anglické, ku každému filmu je ako predfilm pripojený jeden dobový *Týždeň vo filme*, päť filmov obsahuje komentár pre nevidiacich. Ako súčasť kolekcie opäť s každým DVD vychádza časopis. Ten prostredníctvom rozhovorov a profilov tvorcov, štúdií k príslušnému filmu či výňatkov z dobovej tlače ilustruje dobu vzniku filmov a skúma ich historický kontext. Súčasťou DVD edície Slovenský film 60. rokov – II je aj bonusové DVD November 1989 – Očami slovenských dokumentaristov s tromi snímkami *Letová správa 89 – 90* Ilju Ruppeldta, *Všetci spolu...* (po slovensky) Evy Štefankovičovej a *Sonda – Vlak Nežnej revolúcie* režisérov Rudolf Ferko, Vladimír Mináč a Andrej Horák, ktoré vyjde 2. novembra pri príležitosti pripomenutia si novembrových udalostí z roku 1989. Jednotlivé DVD nosiče edície Slovenský film 60. rokov – II vychádzajú od piatka 25. septembra do 27. novembra 2009 v týždenných intervaloch a zakúpiť si ich je možné v novinových stánkoch, priamo vo vydavateľstve Petit Press, v predajni KLAPKA.SK na Grösslingovej ul. 43 a na www.petitshop.sme.sk alebo www.klapka.sk za 3,29 EUR. Filmy DVD edície Slovenský film 60. rokov – II spolu s filmami prvej série (*Jánošík I – II* Paľa Bielika, *Pieseň o sivom holubovi* Stanislava Barabáša, *Slnko v sieti* Štefana Uhra, *Boxer a smrť* Petra Solana, *Organ* Štefana Uhra, *Drak sa vracia* Eduarda Grečnera, *Deň náš každodenný* Otakara Krivánka, *Kristove roky* Juraja Jakubiska, *Slávnosť v botanickej záhrade* Ela Havettu a 322 Dušana Hanáka) ponúkajú reprezentatívny pohľad na 60. roky v slovenskej kinematografii.

Viac informácií o DVD edícii Slovenský film 60. rokov – II a jej jednotlivých tituloch nájdete na www.sfu.sk.